

Simo Kiviranta oli luottoteologi

Simo Kiviranta pitämässä dogmatiikan luentoa STI:ssä syksyllä 1997.

Rovasti, teol. lis. Simo Kiviranta kuoli 67-vuotiaana Espoossa 29.1.2004.

Ylioppilaaksi päästyään hän lähti lukemaan teologiaa Helsingin yliopistoon, mistä valmistui teologian maisteriksi 1964 ja teologian lisensiaatiksi 1969. Hän suoritti opintoja myös Heidelbergin yliopistossa vuosina 1961–1962. Papiksi hänet vihittiin 1964. Pappisvihkimyksensä jälkeen hän toimi aluksi seurakuntapastorina, mutta varsinaisen elämäntyönsä hän teki Helsingin yliopistossa teologisen tiedekunnan systemaattisen teologian laitoksen assistenttina vuosina 1966–92. jolloin hän jäi eläkkeelle. Hän teki useita arvokkaita tutkimustöitä ja oli laajalti arvostettu patristiikan, systemaattisen teologian ja ekumeniikan asiantuntija.

Simo Kivirannan 9-vuotiaana saama polio vaikutti hänen terveydentilaansa koko hänen elämänsä ajan.

Sanoma Simo Kivirannan kuolemasta kosketti syvästi Suomen teologisen instituutin työntekijöitä, vastuunkantajia ja opiskelijoita. Simo tunnettiin laajalti teologina, jonka oppineisuus ja syvällinen uskon ymmärtäminen olivat omaa luokkaansa. Moni asioihin selvyyttä hakeva lähti Tapiolaan kyselemään Simolta neuvoja, ja aina kun tarvittiin todellista systemaattisen teologian asiantuntijaa käännyttiin hänen puoleensa.

Simo Kivirantaan luotettiin yli näkemys- ja jopa kirkkokuntarajojen. Lutherin tuntijana ja saksankielisten teologisten tekstien kääntäjänä hän neuvoi piispoja ja professoreita. Suomen teologisen instituutin perustamisvaiheessa Simo oli hyvin keskeinen vaikuttaja, ja häntä pyydettiinkin järjestön ensimmäiseksi johtajaksi. Hän kieltäytyi tästä tehtävästä, mutta hänen panoksensa STI:n perustamisasiakirjan tekstin muokkaamisessa oli varsin keskeinen. Sittemmin hän piti instituutissa useita luentoja ja luentosarjoja systemaattisen teologian alalta. Hänellä oli myös pitkään käytäntönä kerätä kolehti STI:n työlle silloin, kun hänellä oli saarnavuoro Pyhän Sydämen kappelin jumalanpalveluksessa.

Viimeisinä vuosina Simon toiminta keskittyi Luther-säätiön työhön. Me STI:ssä siunaamme Simon muistoa ja toivomme, että se ainutlaatuinen teologinen tietämys ja hengellinen viisaus, jonka hän oli Jumalalta saanut, voisi edelleen hänen kirjoitustensa kautta levittää siunausta Suomen kirkolle.

Eero Junkkaala

Simo Kivirannan hautausmessussa taivaat avoinna

Harvoin saa mahdollisuuden osallistua niin vaikuttavaan hautausmessuun tai ylipäättään hengelliseen tilaisuuteen kuin arvostamamme teologin Simo Kivirannan hautausmessu perjantaina 6.2.2004 Tapiolan kirkossa. Vaikka tilaisuus toisaalta oli inhimillisen murheen ja kaipauksen täyttämä hautajaistapahtuma, se oli samalla aivan ainutlaatuisella tavalla kristillisen toivon ja Kristuksen ylösnousemusriemun täyttämä hetki.

Laajan ja arvostetun elämäntyön tehnyt ystävämme Simo oli itse halunnut esittää toivomuksia hautajaisiaan varten. Hänen elämänsähän oli pitkän sairauden ja siihen liittyneiden monien ongelmien johdosta perin erityislaatuinen. Simo oli joutunut elämään kasvokkain kuoleman todellisuuden kanssa jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan. Hänen elämänsä oli pitkään ollut hengityskoneen säännöllisen käytön varassa.

Sairastelevassa ruumiissa asui kuitenkin palava henki. Vaikeuksien kanssa kamppaillen Simo tuotti harvinaislaatuisen syvällistä teologiaa seurakunnan ja teologian opiskelun eri tarpeisiin. Ehkä tämän asetelman tähden hän oli myös valmis lähtemään. Hän odotti vain Herran hetkeä, sillä Jumala tietää päiviemme määrän.

Niinpä Simo oli valmistellut hautajaisiaan hyvillä mielin. Hän oli halunnut, että syvä teologinen ja hengellinen sanoma välittyä tulevasta juhlasta kaiken inhimillisen surun keskelle, ja se myös kerrottiin nyt läsnä oleville. Toiveensa mukaisesti Simo makasi arkussa Herramme krusifiksi toisessa kädessä. Kristuksen risti on syntisen ainoa toivo Pyhän Jumalan

valtaistuimen edessä. Lisäksi Simo oli puettu valkoiseen albaan, joka kuvaa Jeesuksen armollista lahjavanhurskautta. Se on taivaallinen puku, joka viestii meille tänne jääville, että ylösnousemus on todellisuutta. Kuolema uskossa on meille rakas viimeinen päivä, joka avaa iankaikkisuuden meidän eteemme. Toisessa kädessä Simolla oli palmun lehvä, aivan kuten Ilmestyskirjan pelastuneilla.

Näillä merkeillä Simo halusi muistuttaa meille, että kristityn toivo on kuoleman voittamisessa. Kristus on ylösnoussut. Kuolemalla ei ole valtaa meihin. Simon kuolema ei merkinnyt kaiken loppumista. Se merkitsi kaiken alkamista.

Tämä toivo konkretisoitui meidän polvistuessamme alttarin edessä olleen arkun ympärille ehtoollispöytään nauttimaan Herran ateriala. Kristuksen ruumis ja veri on annettu meidän pelastukseksimme. Hänen uhristaan tuli meidän armahduksemme. Hänen ylösnousemuksestaan tuli meidän ruumiimme lunastus.

Siksi Simon hautausmessussa olivat taivaat avoinna. Hän kuuluu niihin hurskaksiin, jotka puhuivat vielä kuoltuaankin. Hautaustilaisuudesta tuli evankeliumin riemujuhla. Siitä tuli kristillisen uskon hienoin hetki, sydämen tasolle yltävä ylösnousemusjuhla. Jumalan valtakunnan kansalaiset ovat ihmisiä, jotka ovat siirtyneet elämään kahdessa todellisuudessa. Iankaikkisuudesta on tullut osa maanpäällistä elämää. Siksi me hyvästelemme ystävämme uskossa ja toivossa, siunaten Simon muistoa ja vaalien hänen teologista perintöään.

Timo Eskola